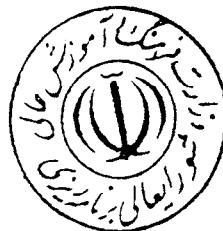

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام

گروه علوم انسانی

تصویب سیصد و هفتاد و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
۱۳۷۸/۵/۳ مورخ

دانشگاه آزاد اسلامی
سازمان مرکزی

تاریخ: ۱۴۰۷/۹
شماره: ۱۲۶۰۱
پیوست:

دانشگاه آزاد اسلامی

بسمه تعالیٰ

از: سازمان مرکزی

به: دبیرخانه مناطق ۱۷ گانه و کلیه واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی مجری دوره کارشناسی ارشد
رشته اندیشه سیاسی در اسلام
با سلام

به پیوست تصویر مصوبه جلسه ۱۶۶ شورای برنامه ریزی دانشگاه آزاد اسلامی
مبنی بر " تغییرات در برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام " جهت اجرا از ورودیهای
۱۳۹۰ و به بعد را ارسال و اعلام می دارد. لیست دروس سرفصل قبلی این رشته برای ورودی های ۱۳۹۰ و
به بعد منسوخ اعلام می گردد.

تسربی این مصوبه جهت دانشجویان شاغل به تحصیل چنانچه در روند تحصیلی آنها خللی ایجاد نکند
بلامانع است.

دکتر حسن احمدی
معاون آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

با سمعه تعالیٰ

اصلاحات در برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام
مصوب جلسه ۱۶۶ مورخ ۱۳۹۰/۲/۶ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی دانشگاه آزاد اسلامی

اصلاحات پیشنهادی گروه علوم انسانی در برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته «اندیشه سیاسی در اسلام» به شرح ذیل با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۱. درس فلسفه سیاسی به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس اختیاری به مجموعه دروس الزامی انتقال داده شد.
۲. تعداد واحد پایان نامه از ۸ واحد به ۶ واحد کاهش یافت.
- جمع واحدها ۳۲، دروس اصلی ۶ واحد، دروس اختصاصی ۱۶ واحد، دروس اختیاری ۴ واحد و پایان نامه ۶ واحد است

جدول دروس پیوست است.

این تغییرات از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

رأی صادره جلسه ۱۶۶ مورخ ۱۳۹۰/۲/۶ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص اصلاحات در برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام صحیح است به واحدهای مجری ابلاغ شود.

دکتر عبدالله جاسبی
رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

سهام

رونوشت:

- معاون محترم آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای برنامه ریزی

سهام

جدول جدید دروس دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اندیشه سیاسی در اسلام

الف) دروس کمپود (جبرانی) هدایت ۱۲ واحد نظری درجه آموزشی

کد درس	عنوان درس	ساعت			واحد
		عملی	نظری	جمع	
۱	مبانی علم سیاست	-	۴۸	۴۸	۳
۲	کلیات حقوق اساسی و تحلیل قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	-	۳۲	۳۲	۲
۳	جامعه شناسی سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲
۴	مبانی اندیشه سیاسی در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲
۵	روش تحقیق در علوم سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲
۶	نظام سیاسی و دولت در اسلام	-	۴۸	۴۸	۳
۷	جنبیت های اسلامی معاصر	-	۳۲	۳۲	۲
۸	اخلاق اسلامی	-	۳۲	۳۲	۲
۹	کلیات فقه و اصول	-	۳۲	۳۲	۲
۱۰	مبانی و کلیات فلسفه	-	۳۲	۳۲	۲
۱۱	فلسفه اخلاق	-	۳۲	۳۲	۲
جمع					۲۴

جدول دروس اصلی

کد درس	عنوان درس	ساعت			واحد
		عملی	نظری	جمع	
۱	شناخت اندیشه های سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲
۲	مباحت نقلی اندیشه سیاسی در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲
۳	مباحت عقلی اندیشه سیاسی در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲
جمع					۶

جدول دروس اختصاصی

کد درس	عنوان درس	ساعت			واحد
		عملی	نظری	جمع	
۱	اندیشه سیاسی در ایران قبل از اسلام و شرق باستان	-	۳۲	۳۲	۲
۲	اندیشه سیاسی در اسلام (الف)	-	۳۲	۳۲	۲
۳	اندیشه سیاسی در اسلام (ب)	-	۳۲	۳۲	۲
۴	اندیشه سیاسی در اسلام معاصر	-	۳۲	۳۲	۲
۵	بررسی آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی	-	۳۲	۳۲	۲
۶	شناخت نظری اندیشه سیاسی غرب	-	۳۲	۳۲	۲
۷	تبیین اندیشه های سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲
۸	فلسفه سیاسی انقلاب	-	۳۲	۳۲	۲
۹	یادیان نامه	-	-	-	۶
جمع					۲۲

جدول دروس اختیاری

کد درس	عنوان درس	ساعت			واحد
		عملی	نظری	جمع	
۱	مبانی فکری جنبش‌های سیاسی در جهان اسلام	-	۳۲	۳۲	۲
۲	سمینار بررسی موضوعی اندیشه های سیاسی در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲
۳	گرایش‌های جدید در اندیشه سیاسی غرب	-	۳۲	۳۲	۲
جمع					۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام

کمیته تخصصی:

گروه: علوم انسانی

رشته: اندیشه سیاسی در اسلام

گرایش:

کدر شته:

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه‌ریزی در سیصد و هفتاد و هشتادین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۵/۳ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند.

ب: مؤساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۸/۵/۳ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاشرت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و هفتاد و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی
مورخ ۱۳۷۸/۵/۳

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره سیصد و هفتاد و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۸/۵/۳ در مورد: برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

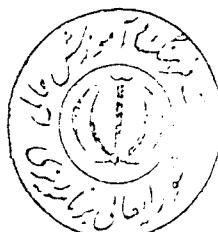
دکتر علی شریعت‌مداری
رئیس گروه علوم انسانی

امد

رونوشت: به معاشرت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرماید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

بسمه تعالیٰ

مشخصات دوره کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام

مقدمه:

با توجه به نقش عمیق و گسترده اندیشه سیاسی و شعب فرعی آن چون فلسفه سیاسی و ... در فرهنگ و تمدن اسلامی و تاثیر عظیمی که در رشد و هدایت جامعه به سوی کمال و خیر برین و تنظیم و به سامان آوردن امور جامعه و فرد دارد و به ویژه با توجه به نقش سیاسی حضرت امام خمینی (س) رهبر کبیر انقلاب اسلامی در گرایش عظیم مردمی به امور سیاسی حکومت اسلامی و رهایی از استبداد داخلی و سلطه یگانگان و ایجاد نظام جمهوری اسلامی در ایران و نیز با توجه به ضرورت شناخت از اندیشه‌های سیاسی در اسلام به ویژه در کتاب و سنت و اندیشه فلسفه و اندیشمندان و فقهای اسلامی به منظور کمک به رفع نیازهای پژوهشی و تحقیقاتی کشور و تربیت نیروی انسانی محقق و کارآمد در این زمینه دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام با اهداف زیر و بر اساس همین برنامه و با رعایت مقررات وزارت فرهنگ و آموزش عالی در خصوص دانشگاهها و مراکز عالی آموزش و پژوهش تأسیس می‌شود.

۱- اهداف:

- ۱- شناخت اندیشه و سیره سیاسی پامبر (ص)، اهل بیت معصومین و بزرگان اندیشمندان جهان اسلام.
- ۲- شناخت اندیشه و سیره سیاسی امام خمینی (س).
- ۳- انجام تحقیقات بنیادی، نظری و نیز کاربردی در زمینه اندیشه‌های سیاسی در اسلام، سیاست، حکومت اسلامی و به ویژه سیاست و اندیشه‌های سیاسی امام خمینی (س).
- ۴- کمک به توسعه اندیشه‌های سیاسی و نظریه‌های حکومتی اسلام.
- ۵- تربیت محتقن در این رشته تحصیلی و نیز تربیت افراد متخصص و اعضای هیئت علمی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی در این رشته.
- ۶- توسعه و ارتقاء آگاهیهای جامعه در زمینه سیاست، فلسفه سیاسی، اندیشه سیاسی و حکمت عملی در اسلام.

۲- طراحی دوره و شکل نظام:

ضوابط آموزش دوره کارشناسی ارشد بر اساس آین نامه‌های مصوب وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌باشد.

شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام:

- داشتن حداقل گواهینامه لیسانس از دانشگاهها و مراکز آموزش عالی داخل و خارج کشور که مورد تأیید وزارت و فرهنگ و آموزش عالی می باشد.
- عدم اشتغال به تحصیل در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی.
- در صورتی که داوطلب شاغل در دستگاههای دولتی باشد:
  - ارائه گواهی از سازمان متابع با مأموریت آموزش داوطلب به طور تمام وقت در پژوهشکده امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی.
- گذراندن دروس کمبود و پشنیاز برای داوطلبانی که رشته تحصیلی دوره کارشناسی آنها متناسب با درشته علوم سیاسی نباشد - تعداد این واحدها تا سقف ۲۴ واحد و به تشخیص گروه اندیشه سیاسی در اسلام - از سوی دروس اعلام شده در همین برنامه - خواهد بود.
- موقوفیت در امتحان ورودی و مصاحبه شناختی.

ضرائب

مواد امتحانی

- ۴ - اندیشه سیاسی در اسلام و ایران
- ۳ - اندیشه سیاسی در غرب
- ۲ - مبانی علم سیاست و روش تحقیق در علم سیاست
- ۲ - ترجمه متون، یکی از زبانهای انگلیسی، آلمانی یا فرانسه
- ۲ - ترجمه متون زبان عربی

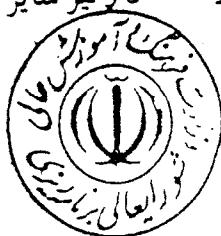

۳- برنامه درسی دوره:

- برنامه دوره کارشناسی ارشد رشته اندیشه سیاسی در اسلام ۳۲ واحد به شرح ذیر است:
- الف: دروس پایه ۶ واحد (به شرح ضمیمه)
  - ب: دروس اختصاصی ۱۴ واحد
  - ج: دروس اختیاری ۸ واحد (که دانشجو موظف به اخذ ۴ واحد (۲ درس) می باشد)
  - د: پایان نامه ۸ واحد

پایان نامه:

موضوعات پایان نامه‌ها ترجیحاً در ارتباط با بررسی ابعاد گوناگون اندیشه سیاسی امام خمینی (س) و یا مقایسه و تطبیق آراء ایشان با آراء سایر فلسفه، فقهاء و اندیشمندان و نیز سایر موضوعات مربوط به سیاست و حکومت در اسلام.

۴- نقش و کارایی:

نارغ التحصیلان این دوره با توانایی و تخصصی که در اندیشه سیاسی در اسلام به دست می‌آورند می‌توانند در زمینه امور پژوهش و آموزش دستگاهها و مؤسسات ذینفع نقش مؤثری را ایفا نموده و به تدریج با کسب آمادگی حضور در مراکز مختلف آموزشی و پژوهشی داخل و خارج کشور در ترویج معارف اسلامی و مبانی نظری انقلاب اسلامی و اندیشه‌های سیاسی در جهان اسلام و به ویژه آراء و افکار امام خمینی (س) و تربیت محقق از طریق تدریس در دانشگاهها و همکاری در مؤسسات فرهنگی انجام وظیفه کنند.

۵- ضرورت:

با توجه به نقش اندیشه‌های سیاسی در تاریخ اسلام و به ویژه در انقلاب اسلامی ایران در زمینه دیدن روح آگاهی انقلابی در اشار جامعه و تربیت افراد انسانی و نیز با توجه به نقش عظیم حضرت امام خمینی (س) در طرح اندیشه سیاسی و حکومت ولایت فقیه به منظور توسعه معارف والای اسلامی در حوزه اندیشه سیاسی (فلسفه سیاسی، کلام سیاسی، فقه سیاسی و...) و تبیین دیدگاههای سیاسی، آراء و افکار انقلابی و اصول عملی سیاست امام خمینی (س) و تلاش برای پر کردن خلاء‌های موجود در عرصه مذکور جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه اسلامی در پیوند با آراء امام خمینی (س) به زبان روز و در عرصه جهانی و ضرورت گسترش و توسعه آن و نیز تربیت محققان بر جسته در این راستا، آموزش و پژوهش این رشتہ از اهمیت والایی برخوردار است.

۶- نکات مهم:

- ۱- دانشجویان موظف هستند برای هر درس یک کار پژوهشی بعنوان تکلیف درسی ارائه نمایند.
- ۲- دانشجویان باید در یکی از زبانهای خارجی دارای تخصص لازم (توانایی استفاده از متون) را داشته باشند.
- ۳- پژوهشکده امکانات لازم را برای ارتقای دانشجویان در تسلط بر زبان خارجی فراهم خواهد کرد.

فصل دوّم

جداول دروس

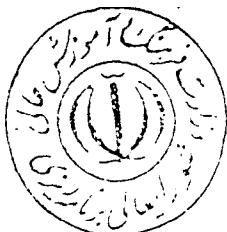

الف : دروس پیشنياز و کمبود*

ملاحظات	ساعت			تعداد	نام درس	کد
	عملی	نظری	جمع			
۱۴۰۰	۵۱	۵۱	۱۰۲	۳	مبانی علم سیاست	۱
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	کلیات حقوق اساسی و تحلیل قانون اساسی	۲
					جمهوری اسلامی ایران	
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	جامعه‌شناسی سیاسی	۳
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	مبانی اندیشه سیاسی در اسلام	۴
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	روش تحقیق در علوم سیاسی	۵
	۵۱	۵۱	۱۰۲	۳	نظام سیاسی و دولت در اسلام	۶
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	جنپیش‌های اسلامی معاصر	۷
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	اخلاق اسلامی	۸
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	کلیات فقه و اصول	۹
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	مبانی و کلیات فلسفه	۱۰
	۲۴	۲۴	۵۷	۲	فلسفه اخلاق	۱۱
			۲۴			جمع

*: دروس پیشنياز و کمبود تا ۲۴ واحد به تشخیص گروه.

نحوه اخذ دروس پیشنياز برای دانشجویان پذیرفته شده در این رشته براساس رشته تحصیلی دوره کارشناسی دانشجو و نمره قبولی وی در همان درجه درکنکور و مصاحبه می باشد. بنابراین دانشجو براساس گزینش در دوره، کارشناسی و نمره آن درجه درکنکور و مصاحبه در صورتی موظف به اخذ این درجه خواهد بود که اولاً آنها در دوران کارشناسی نگزینش درکنکور و مصاحبه در صورتی موظف به اخذ این درجه خواهد مصاحبه کمتر از ۱۵ (پانزده) باشد.

ب: دروس پایه:

کد	نام درس	تعداد	ساعت	ملاحمات
درس		واحد	جمع	نظری عملی
۱	شناخت اندیشه های سیاسی	۲	۳۴	۳۴
۲	مباحث نقلی اندیشه سیاسی در اسلام	۲	۳۴	۳۴
۳	مباحث عقلی اندیشه سیاسی در اسلام	۲	۳۴	۳۴
جمع				۶

ج: دروس اختصاصی:

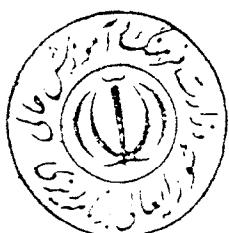
کد	نام درس	تعداد	ساعت	ملخصات
درس		واحد	جمع	نظری عملی
۱	اندیشه سیاسی در ایران قبل از اسلام و شرق باستان	۲	۳۴	۳۴
۲	اندیشه سیاسی در اسلام (الف)	۲	۳۴	۳۴
۳	اندیشه سیاسی در اسلام (ب)	۲	۳۴	۳۴
۴	اندیشه سیاسی در اسلام معاصر	۲	۳۴	۳۴
۵	بررسی آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی (س)	۲	۳۴	۳۴
۶	مناخ نظری اندیشه سیاسی غرب	۲	۳۴	۳۴
۷	تبیین اندیشه های سیاسی	۲	۳۴	۳۴
۸	پایان نامه	۸		
جمع				

د: دروس اختیاری*:

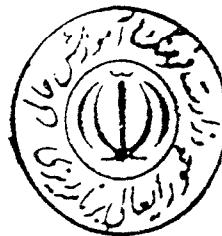
ملاحمات	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
		۳۴	۳۴	۲	مبانی نکری جنبش‌های سیاسی در جهان اسلام	۱
		۳۴	۳۴	۲	فلسفه سیاسی انقلاب	۲
		۳۴	۳۴	۲	سمینار بررسی موضوعی اندیشه‌های سیاسی در اسلام	۳
		۳۴	۳۴	۲	گرایش‌های جدید در اندیشه سیاسی غرب	۴
				۸	جمع	

* دانشجو موظف به اخذ ۴ واحد (۲ درس) از دروس اختیاری می‌باشد.

فصل سوّم

سرفصل دروس

شناخت اندیشه‌های سیاسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجو با روش شناخت اندیشه‌های سیاسی و نحوه شکل‌گیری و روش تحقیق در اندیشه‌های سیاسی و بررسی آنها.

سرفصل: (۳۴ ساعت)

۱- اندیشه سیاسی چیست و اندیشمتد سیاسی کیست؟

۲- بررسی مفاهیم اندیشه سیاسی

(فلسفه سیاسی - نظریه سیاسی - کلام سیاسی - عرفان سیاسی - ایدئولوژی سیاسی و ...)

۳- روش تحقیق و شیوه‌های ارزیابی اندیشه‌های سیاسی

۴- نحوه شکل‌گیری اندیشه‌های سیاسی

۵- مراحل شکل‌گیری اندیشه‌های سیاسی

۶- نظریه پردازی در علم سیاست و فلسفه سیاسی

منابع اصلی: ۱- فهم نظریه‌های سیاسی توomas اسپریگنر. ۲- فلسفه سیاست، اسوالد اشپنگلر. ۳- فلسفه سیاسی چیست، کواشتراوس. ۴- فلسفه سیاسی، کوئینتن. ۵- تفکر سیاسی، گلن تیندر

منابع فرعی:

- 1- Encyclopedia of the social science
- 2- Encyclopedia of philosophy
- 3- Ideology and utopia, K.Mannheim

۴- احصاء العلوم، فارابی، ۵- جامع العلوم، فخر رازی و ....

مباحثت نقلی اندیشه سیاسی در اسلام

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: شناخت اندیشه‌های سیاسی

هدف: ریشه‌یابی اندیشه سیاسی در قرآن کریم، سنت و سیره مucchomین (ع)

سرفصل: (۳۴ ساعت)

۱- شرح و تفسیر آیات و مفاهیم سیاسی در قرآن

الف) آیات مربوط به رسالت عمومی و هدایت

ب) آیات مربوط به خلافت عامه، ولایت و امامت

ج) آیات مربوط به خرد و آزادی

د) آیات مربوط به شورا و جایگاه مردم

ه) آیات مربوط به عدالت و قسط، استضعاف و استکبار

و) آیات مربوط به امریه معروف و نهی از منکر

۲- شرح و تفسیر خطبه‌ها و گفتارها، فرمانی و مکتوبات سیاسی مucchomین (ع)

۳- بررسی سیره سیاسی مucchomین (ع).

۴- بررسی تقریرهای سیاسی مucchomین.

۵- بحث تطبیقی دیدگاههای ائمه (ع)، خلفاً راشدین، صحابه و تابعین.

منابع اصلی: ۱- قرآن کریم (آیات سیاسی)، ۲- مدینة البلاغه، ۳- نهج الفصاحه، ۴- نهج البلاغه، ۵- صحیفة سجادیه، ۶- مسند موسی بن جعفر (ع)، ۷- کتب اربعه شیعه (کافی، تہذیب، استبصار، من لا یمضره الفتیه)، ۸- صحاح سنه (اهل سنت)، ۹- وافی نیض کاشانی، ۱۰- سیرة ابن هشام ۱۱- الحیاة، حکیمی و ...، ۱۲- محجة البيضاء نیض کاشانی، ۱۳- تفاسیر قرآن کریم (المیزان، منهج الصادقین؛ کشاف و ...)، ۱۴- شروح نهج البلاغه (ابن ابی الحدید معترزلی و ...)، ۱۵- وسائل الشیعه، ۱۶- بحار الانوار، ۱۷- احتجاج طبرسی، ۱۸- شرح اصول کافی ملاصدرا.

منابع فرعی: ۱- سیری در سیره نبوی، مرتضی مطهری، ۲- سیره نبوی، دلشاد تهرانی، ۳- آثار باقر شریف الترشی، ۴- محمد خاتم پامبران جمعی از نویسندها، ۵- حکمت اصول سیاسی اسلام، محمد تقی جعفری، ۶- درس‌هایی از نهج البلاغه، آیت الله منتظری و ...

مباحثت عقلی اندیشه سیاسی در اسلام

تعداد واحد: ۲ واحد

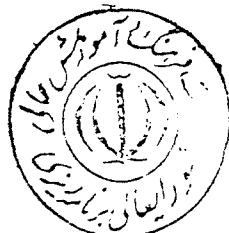
نوع واحد: نظری

پیشناز: مباحثتقلی اندیشه سیاسی در اسلام

هدف: ریشه یابی اندیشه سیاسی از لحاظ فلسفی، کلامی، عرفانی، ادبی و تاریخی.

سrfصل: (۳۴ ساعت)

- ۱- رابطه دین و سیاست
- ۲- توحید و نقش آن در سیاست
- ۳- فلسفه نبوت و رابطه آن با زعامت سیاسی امت
- ۴- فلسفه امامت و نسبت آن با اندیشه سیاسی
- ۵- فلسفه غیبت و تأثیر آن بر اندیشه سیاسی
- ۶- حکمت مشاء و جایگاه سیاست مدن در آن (فلسفه سیاسی مشائی)
- ۷- حکمت اشرافی و اندیشه سیاسی و جایگاه آرمان شهری ایرانی در آن (حکمت سیاسی اشرافی)
- ۸- حکمت متعالیه و اندیشه سیاسی
- ۹- کلام و اندیشه سیاسی (کلام سیاسی و شعب آن)
- ۱۰- طرح مسائل سیاسی در کلام جدید
- ۱۱- عرفان و اندیشه سیاسی
- ۱۲- عقلانیت سیاست نامه‌نویسی و ادبیات سیاسی و جایگاه آن در اندیشه سیاسی
- ۱۳- فلسفه تاریخ و اندیشه سیاسی

منابع اصلی: ۱- فصل المقال، ابن رشد ۲- تجرید الاعتقاد، اخلاق ناصری، خواجه نصیرالدین طوسی؛ ۳- احصاء العلوم، التبیه علی السبیل السعاده، الفصوص و...، فارابی ۴- شفا و اشارات بوعلی سینا ۵- اسفار، قسمت دین و عقل و عرفان، الشواهد الربوبیة و...، ملاصدرا شیرازی ۶- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح ا... صفا. ۷- سیری در مبانی نظری اندیشه سیاسی؛ اسدالله بیات، ۸- مبانی نظری اندیشه سیاسی در اسلام، عمید زنجانی

منابع فرعی: ۱- جمهور، رساله نہمانی انلاطون، ۲- سیاست، اخلاق نیکو مخصوص، ارسسطو، ۳- تجدیب الاخلاق و سایر آثار، ابن مسکویه رازی، ۴- شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی، ۵- شرح موافق، ۶- آثار کلامی شیخ منبد، سید مرتضی، شیخ طوسی، ۷- علم و دین، باربور، ۸- فلسفه در بحران، داوری و ... .

اندیشه‌های سیاسی در ایران قبل از اسلام و شرق باستان

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: شناخت اندیشه‌های سیاسی

هدف: آشنایی با سیر تحول اندیشه سیاسی ایران قبل از اسلام و تأثیر آن بر دوره اسلامی و اندیشه سیاسی در هند و چین باستان

سرفصل: (۳۴ ساعت)

۱- پدایش اندیشه سیاسی در مشرق زمین (سومر، بین‌النهرین، عیلام، ایران)

۲- فلسفه سیاسی زردهشت

۳- اندیشه‌های سیاسی عصر مادها و هخامنشی

۴- تأثیر اندیشه‌های ایرانی بر یونان باستان

۵- تحول اندیشه‌های ایران در دوران هلنیستی

۶- اندیشه‌ها و شیوه‌های حکومتی اشکانیان

۷- اندیشه‌های سیاسی در دوره ساسانی

الف: بررسی اندیشه‌های سیاسی در متون سیاسی عصر ساسانی

ب: موضع و آرای سیاسی مانی

ج: موضع و آرای سیاسی مزدک

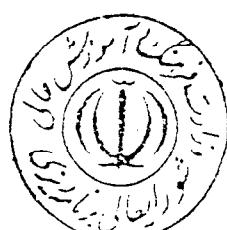
د: آرای سیاسی بزرگمهر

۸- بررسی نظریه دین و سیاست در اندیشه سیاسی ایرانی

۹- بررسی اندیشه آرمان شهری و شاهی آرمانی ایران باستان

۱۰- اندیشه سیاسی در چین باستان (مکاتب چهارگانه)

۱۱- اندیشه سیاسی در هند باستان

منابع اصلی: ۱- اوستا، ۲- کلیله و دمنه، ۳- شاهنامه فردوسی، ۴- نامه تنسر ۵- کارنامه اردشیر بابکان (ترجمه فرهوشی). ۶- شهر زیبای افلاطون و شاهی آرمانی در ایران، فتح افه مجتبانی، ۷- خدمات متقابل ایران و اسلام، مرتضی مظہری، ۸- زرتشت، مزدیستا و حکومت، جلال الدین آشتیانی، ۹- مانی و تعلیمات او، وین گری، ۱۰- عقاید مزدک، سیدعلی مهدی نقی، ۱۱- کنفوشیوس، کارل یاسپرس، ۱۲- اندیشه سیاسی چین باستان، عبدالرحمن عالم، ۱۳- ادبیان و مکتبهای فلسفی هند، شایگان.

منابع فرعی: ۱- اندیشه‌های فلسفی ایرانی، ابوالقاسم پرنو ۲- تأثیر جهان‌بینی ایرانی بر افلاطون، استنان پانوسی، ۳- کارنامه شاهان، کریستین آندرسون ۴- تاریخ جامع ادیان، جان ناس، ۵- راه کنفوشیوس، لی فوجن ۶- a History of Chinese Political Thought, Kung-Chvan.

7- The Political Theory of Ancient India, J.Spellman.

اندیشه سیاسی در اسلام (الف)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ۱- مباحث عقلی اندیشه سیاسی در اسلام

۲- مباحث نقلی اندیشه سیاسی در اسلام

۳- اندیشه‌های سیاسی در ایران قبل از اسلام و شرق باستان

هدف: آشنایی با اندیشه‌های سیاسی معصومین (ع) و متفکران و فرق اسلامی از ظهور اسلام تا فارابی

سrfصل: (۳۴ ساعت)

۱- اوضاع سیاسی در جزیره العرب قبل از اسلام

۲- اندیشه سیاسی پامبر اسلام (ع) و مدینه النبی

۳- امامت، خلافت و نقش اهل حل و عقد، تحول خلافت به سلطنت

۴- آشنایی با ملل و نحل در صدر اسلام

الف) آراء و اندیشه‌های سیاسی شیعیان

ب) آراء و اندیشه‌های سیاسی معتزله

ج) آراء و اندیشه‌های سیاسی اشاعره، اهل سنت و جماعت

د) آراء و اندیشه‌های سیاسی خوارج

۵- بررسی دو مورد خاص:

الف) آراء و اندیشه‌های سیاسی ابن مقفع

ب) آراء و اندیشه‌های سیاسی ابن طقطقی

منابع اصلی: ۱- مکاتب الرسول، احمدی میانجی، ۲- الوثق السیاسیة، محمد حمید الله، ۳- اولین قانون اساسی مکتوب جهان، محمد حمید الله، ۴- صلح امام حسن (ع)، آل یاسین، ۵- اهل البيت، صدر، ۶- فدک، صدر، ۷- الادب الكبير والادب الصغير، ابن مقفع، ۸- احکام السلطانیه، ابن طقطقی، ۹- تاریخ معتزله، جعفری لنگرودی، ۱۰- تاریخ اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، عسکر حقوقی، ۱۱- زمینه‌های تفکر سیاسی در قلمرو تسبیح و تسنن، محمد مسجد جامعی و ...

منابع فرعی: ۱- آثار مربوط به سیره پامبر (س) و اهل بیت (ع)، ۲- آثار مرتضی العاملی (در مورد حیات سیاسی ائمه شیعه)، ۳- آثار باقر شریف الترشی (در مورد زندگانی سیاسی ائمه شیعه)، ۴- آثار کلامی اشاعره، معتزله و شیعه و ...

اندیشه سیاسی در اسلام (ب) (سیر اندیشه سیاسی از ابونصر فارابی تا زمان معاصر)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: اندیشه سیاسی در اسلام (الف)

هدف: آشنایی با سیر تحول اندیشه سیاسی مسلمانان از فارابی تا زمان معاصر

سرفصل: (۳۴ ساعت)

الف - آراء و اندیشه‌های فلسفه اسلامی

۱) فلسفه مشاء:

- شرق اسلامی (از فارابی تا ابن سینا)

- غرب اسلامی (ابن رشد و ...)

۲) حکمت اشراق (سهروردی و پروانش)

۳) اخوان الصفا

۴) از خواجه نصیر تا میرداماد

۵) ملاصدرا و حکمت متعالیه

ب - آراء و اندیشه‌های فقهاء و متكلمين شیعه (از شیخ منبید تا صاحب جواهر)

ج) آراء و اندیشه‌های فقهاء و متكلمين اهل سنت

د) آراء و اندیشه‌های سیاسی شریعت‌نامه‌نویسان

ه) آراء و اندیشه‌های سیاست‌نامه‌نویسان و ادبیان

و) آراء و اندیشه‌های عرفای مسلمان

- مفاتیح اصلی: متون اصلی شامل: ۱- آراء اهل المدینة الفاضله، سیاست مدینه و ...ابونصر فارابی، ۲- تجارب الاسم، تهذیب الاخلاق، مسکویه رازی، ۳- السعادة والسعادة، الاعلام بمناقب الاسلام ، ابوالحسن عامری ۴- رسائل اخوان الصفا ۵- اخلاق ناصری، خواجه نصیر الدین طوسی ۶- آثار شیخ اشراق، ۷- مقدمه ابن خلدون ۸- الاحکام السلطانیه، ماوردی ۹- السیاست الشرعیه، ابن تیمیه ۱۰- سلوک الملوك، فضل الله روز بهان خنجی ۱۱- اخلاق جلالی، جلال الدین دوائی ۱۲- سیاستنامه، خواجه نظام الملک ۱۳- شاهنامه، فردوسی ۱۴- عوائد الایام، نراثی ۱۵- نصیحة الملوك غزالی ۱۶- درة الناج، قطب الدین شیرازی، ۱۷- جواهر الكلام، نجفی

18- Political Thought in Medieval Islam, Rosenthal.

مفاتیح فرعی: ۱- درآمدی فلسفی بر تاریخ اندیشه سیاسی در ایران، سید جواد طباطبایی، ۲- زوال اندیشه سیاسی در ایران، سید جواد طباطبایی، ۳- خواجه نظام الملک، سید جواد طباطبایی، ۴- نلسنہ مدنی فارابی، رضا داوری، ۵- نلسنہ سیاسی فارابی، کرمانی، ۶- تاریخ فلسفه اسلامی، هنری کرین، ۷- تاریخ فلسفه در جهان اسلام، حنا فاخوری و خلیل الجر، ۸- فتنہ سیاسی (جلد ۲)، عمید زنجانی، ۹- سیری در فلسفه سیاسی اسلام، ماجد فخری، ۱۰- تاریخ فلسفه در جهان اسلام، م.م. شریف و .... ۱۱- فلسفه در ایران باستان و مبانی احکمه‌اشراق، محمد کاظم ۱۲- فلسفه شیعه، عبدالله نعمه

اندیشه سیاسی در اسلام معاصر

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: اندیشه سیاسی در اسلام (ب)

هدف: آشنایی با سیر تحول اندیشه سیاسی مسلمانان در ۱۵۰ ساله اخیر

سرفصل: (۳۴ ساعت)

۱- مواجهه دنیای اسلام با غرب

۲- اندیشه‌های سیاسی سید جمال الدین اسدآبادی

۳- اندیشه‌های سیاسی متفکران اهل سنت (در کشورهای عربی از شیخ محمد عبده تاکنون)

۴- اندیشه‌های سیاسی در شبه قاره هند و پاکستان و آسیای جنوب شرقی (از سید احمد خان هندی تاکنون)

۵- اندیشه‌های سیاسی اندیشمندان شیعه:

الف) فیلسوفان و متکلمان معاصر

ب) فقیهان معاصر

ج) سایر متفکران و روشنفکران معاصر

د) جریانات فکری معاصر شیعیان

منابع اصلی: ۱- آثار سید جمال الدین اسد آبادی، ۲- رسائل مشروطیت، زرگری نژاد، ۳- تنبیه الامة و تنزیه المأعلماء نائینی، ۴- طبایع الاستبداد، کواکبی، ۵- ثوری سیاسی اسلام، مودودی، ۶- الاسلام یقود الاحیاء، سید محمد باقر صدر ۷- المدرسة الاسلامیة، سید محمد باقر صدر ۸- المدرسة القرانیه، سید محمد باقر صدر ۹- دراسات فی ولایة الفقیہ، آیت الله منتظری ۱۰- حکمت و حکومت، مهدی حائری ۱۱- قانون اساسی مشروطیت و قانون اساس جمهوری اسلامی ایران

منابع فرعی: ۱- اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، عنایت ۲- سیری در اندیشه سیاسی عرب، عنایت ۳- گراشتهای سیاسی در جهان عرب، مجید خدوری ۴- روشنفکران عرب و غرب هاشم شرابی ۵- چ ناسیونالیستی عرب، طاهر اسماعیل ۶- سیاست در فلسفه اسلامی، فوزی نجار ۷- آثار اقبال لاموزی، عل شریعتی، علامه طباطبائی، مطهری، بهشتی، بازرگان و ...

بررسی آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنباز: اندیشه سیاسی در اسلام معاصر

هدف: آشنایی با ابعاد مختلف آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

سرفصل: (۳۴ ساعت)

۱- بررسی آثار و سیره سیاسی امام خمینی (س)

۲- مبانی نظری اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

۳- سیر تکوینی اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

۴- مقولات اساسی در اندیشه سیاسی امام خمینی (س):

- دین و سیاست

- اصل حکومت در زمان غیبت امام معصوم (ع)

- نظریه ولایت فقیه

- مردم و حکومت اسلامی (مشارکت سیاسی)

- جمهوریت و اسلامیت (مشروعیت)

- احکام حکومتی و مصلحت نظام

- امر به معروف و نهی از منکر و ...

منابع اصلی: ۱- کتاب البیع، (جلد دوم)، امام خمینی (س)، ۲- کشف اسرار، امام خمینی (س)، ۳- وصیت‌نامه سیاسی - الہی، امام خمینی (س)، ۴- مصباح‌الهدایة، امام خمینی (س)، ۵- صحیفه نور امام خمینی (س)،

منابع فرعی: ۱- ولایت فقیه، امام خمینی (س)، ۲- چهل حدیث، امام خمینی (س)، ۳- رسائل امام خمینی (س)، ۴- تحریر الوسیله امام خمینی (س)، ۵- شرح حدیث جنود عقل و جهل، امام خمینی (س)، ۶- مجموعه‌های منتشره دفتر نشر آثار امام (س).

شناخت نظری اندیشه سیاسی در غرب

تعداد واحد: ۲ واحد

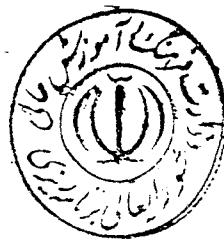
نوع واحد: نظری

پیشناز: شناخت اندیشه‌های سیاسی

هدف: آشنایی با مبانی و بنیادهای نظری اندیشه‌های سیاسی در غرب.

سرفصل: (۳۴ ساعت)

- ۱- مبانی معرفت‌شناسانه
- ۲- مبانی فلسفی
- ۳- مبانی کلامی
- ۴- مبانی اخلاقی
- ۵- مبانی حقوقی
- ۶- مبانی شهودی
- ۷- مبانی جامعه‌شناسانه
- ۸- مبانی تاریخی

منابع اصلی:

- 1- ComPanion to Political Philosophy, Philip pettit.
- 2- The Philosophic Roots of Modern Ideology, Ingersoll, David E. and Richard k latthews.
- 3- Discourse on The Origin of Inequality, J.J. Reosseau.
- ۴- حقوق طبیعی و تاریخ، لنو اشتراوس، ۵- فلسفه روشنگری، ارنست کاسیر و ... .

منابع فرعی: ۱- فلسفه روشنگری، گلدمن، ۲- لیرالیسم، آریلاستر، ۳- تاریخ فلسفه کاپلستون، ۴- تاریخ فلسفه سیاسی غرب، عبدالرحمن عالم، ۵- آثار بزرگ سیاسی، زان ژاک شواله .
۶- آثار نیچه، شو پنهار، هایدگر، هابرمان، فوکو و ... .

تئیزیون اندیشه سیاسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشیاز: بررسی آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

هدف: آشنایی دانشجو با نحوه شناخت، بررسی، ارزیابی، تحلیل و نقد اندیشه‌های سیاسی

سفرصل: (۳۴ ساعت)

۱- عوامل شکل‌گیری اندیشه‌های سیاسی

- عوامل بیرونی (مقتضیات زمان - مکان - تاثیرات مکاتب و اندیشمندان دیگر)

- عوامل درونی

الف - ویژگیهای روحی و روانی اندیشمند

ب) منطق درونی اندیشه

۲- ارتباط اندیشه سیاسی با سایر حوزه‌های معارف انسانی:

- اندیشه سیاسی و دین

- اندیشه سیاسی و اخلاق

- اندیشه سیاسی و فلسفه

- اندیشه سیاسی و علم سیاست

- اندیشه سیاسی و تاریخ

- اندیشه سیاسی و حقوق

- اندیشه سیاسی و جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و روانشناسی

۳- سنخ‌شناسی اندیشه‌ها و اندیشمندان سیاسی

۴- شبوهای بررسی و نقد اندیشه‌های سیاسی

۵- مقایسه مبانی اندیشه‌های سیاسی متفکران

منابع اصلی:

1- Search For a Naturalistic World View. Anber Shimony.

2- Between Facts and Norms jurgen Habermas.

3- Political Philosophy Leo Straus.

۴- فلسفه علوم اجتماعی، آلن راین

منابع فرعی: ۱- تبیین در علوم اجتماعی، دانیل لیتل ۲- فرهنگ و سیاست، برتران بدیع ۳- جامعه، فرهنگ و ادبیات، لوسین گلدمن ۴- حلقة انتقادی، دیوید کورننس ۵- آثار دیکرت، دیلتای، وبر، هابرماس، گادamer، فوكو و ....

مبانی فکری جنبش‌های سیاسی در جهان اسلام

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی فکری جنبش‌های سیاسی در جهان اسلام

سrfصل: (۳۴ ساعت)

- ۱- سنت‌گرایی
- ۲- احیا‌گرایی
- ۳- اصلاح‌گرایی
- ۴- تجدیدگرایی

منابع اصلی: ۱- پیش‌گامان مسلمان تجدیدگرایی در عصر جدید، احمد امین ۲- جنبش‌های اسلامی در جهان غرب، هرایرد کمجیان ۳- رسالتنا، سید محمد باقر صدر ۴- جوان مسلمان و تجدد، سید حسین نصر

5- Islam and Modernism Mortin

6- Traditioal islam in the Modern World, Nasr.

منابع فرعی: ۱- گرایش‌های سیاسی در جهان عرب، مجید خدوری ۲- اخوان المسلمين، موسى الحسيني

3- Arab Thought in Liberal Age, Alber Tourani ,...

فلسفه سیاسی انقلاب

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - اختیاری

پیشیاز: مبانی نظری اندیشه سیاسی غرب، اندیشه سیاسی در اسلام معاصر

هدف: شناخت مبانی فلسفی و نظریات فلسفه در خصوص انقلاب و بحث ضرورت انقلاب و ...

سرفصل: (۳۴ ساعت)

الف) حوزه مغرب زمین

۱- دوران یونان و روم

۲- یهود، مسیحیت و دوران میانه

۳- عصر جدید

۴- مکاتب و دیدگاههای معاصر

ب) حوزه اسلام

۱- فلسفه انقلاب در نصوص (کتاب و سنت)

۲- دیدگاههای امامان شیعه

۳- مکاتب و متفکران شیعی

۴- معتزله و سایر فلاسفه

۵- ابن تیمیه و پیروانش

منابع اصلی: ۱- خرد و انقلاب، مارکوزه ۲- انقلاب، هانا آرنت ۳- خشونت، هانا آرنت ۴- نامه هنتم، افلاطون ۵- سیاست، ارسسطو ۶- آثار ژان ژاک روسو (قرارداد اجتماعی، امیل، منشاء عدم برابری، علوم و هنرها) ۷- انقلاب و اصلاح، مارکوزه- کارل پوپر، ۸- جامعه باز و دشمنانش، کارل پوپر ۹- الاسلام یقود الحیا و رسالتنا، بحوث اسلامیه و مواضیع الایخی، المدرسة القراءیة، المحنۃ، سید محمد باقر صدر ۱۰- صحیفه نور، ولایت فقیه، کتاب «البیع، وصیت‌نامه سیاسی - الهی، امام خمینی(س)» ۱۱- الاسلام بنظره عصریه، محمد جواد مغتبیه ۱۲- رسائل مشروطیت، زرگری نژاد. ۱۳- تنبیه الامة و تنزیه الملة، علامه نائینی، ۱۴- السياسة الشرعیة، ابن تیمیه ۱۵- تفسیر کشاف، زمخشri. ۱۶- عروة الوثقی، سید جمال الدین اسدآبادی و ... .

منابع فرعی: ۱- تاریخ فلسفه سیاسی غرب، عبدالرحمان عالم ۲- بنیاد فلسفه سیاسی در غرب، حمید عنایت ۳- آثار بزرگ سیاسی، ژان ژاک شوالیه ۴- خداوندان اندیشه سیاسی، مایکل فاستر و ... ۵- اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، حمید عنایت ۶- پیرامون انقلاب اسلامی، پیرامون جمهوری اسلامی، تکامل اجتماعی انسان، قیام و انقلاب مهدی، مرتضی مطهری ۷- تشیع علوی و صفی، تشیع سرخ، انتظار مکتب اعتراض، شیعه یک حزب تمام، بیش تاریخی شیعه، علی (۱) و ... ، شریعتی ۸- آثار سید محمد حسینی بهشتی، علامه طباطبایی، آیت‌الله‌طالب‌الثانی و ... .

سمینار موضوعی اندیشه سیاسی در اسلام

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - اختیاری

پیشناز: بررسی آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

هدف: تعمیق و روزآمد کردن مباحث (اندیشه سیاسی در اسلام و آشنا کردن دانشجویان با وضعیت زمانی ایران) مباحث

سرفصل: (۳۴ ساعت)

(بصورت انتخابی با نظر استاد و دانشجویان)، ترجیحاً موضوعاتی نظیر:

- مشروعيت و مقبولیت

- عدالت

- آزادی

- جامعه مدنی

- حکومت

- رابطه دین و سیاست و ...

منابع:

منابع بر اساس موضوعات انتخابی با نظر استاد و دانشجو تعیین می‌گردد.

گرایش‌های جدید در اندیشه سیاسی غرب

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - اختیاری

پیشیاز: مبانی نظری فلسفه سیاسی غرب

هدف: آشنایی با گرایش‌های جدید در اندیشه سیاسی غرب

سrfصل: (۳۴ ساعت)

- ۱- پوزیتیویسم
- ۲- لیبرالیسم و دموکراسی
- ۳- جامعه‌گرایی
- ۴- چپ جدید
- ۵- پا تجددگرایی
- ۶- الهیات رهایی بخش
- ۷- فمینیسم
- ۸- محیط زیست‌گرایی
- ۹- بین‌الملل‌گرایی

منابع اصلی: ۱- حلقة وين، ادیب سلطانی، ۲- پوزیتیویسم منطقی، خرمشاهی، ۳- لیبرالیسم و دموکراسی، نوربر
توبیتو، ۴- مدل‌های دموکراسی، دیوید هلد، ۵- مقدمه‌ای بر ایدئولوژیهای سیاسی معاصر، یان مکنزی، ۶-
پا تجددگرایی، علیرضا بهشتی،

7- Feminist Social Thought

8- Green Poletical Thouht

منابع فرعی: ۱- مکاتب سیاسی معاصر، حسینعلی توروزی، ۲- تاریخ اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، حسین
 بشیریه، ۳- نقد عقل مدرن (۱) و (۲)، رامین جهانکلو، ۴- انسان تک ساحتی، هربرت مارکوزه، ۵- پورگن هابراس،
 رابرт هولاب، ۶- میشل فوكو، هیوبرت درینوس ۷- آثار هابرمان، هایدگر، گادامر، فوكو، آدرنو، هورکهایمر؛ ...

رساله کارشناسی ارشد اندیشه سیاسی در اسلام

تعداد واحد: ۸ واحد

نوع واحد: عملی

پیشیاز: تمام دروس پایه و تخصصی

هدف: تحقیق پرامون موضوعات اندیشه سیاسی امام خمینی(س)، در قالب بحث‌های موردنی، بحث‌های تطبیقی با سایر اندیشمندان، تأثیرات و تأثیرات اندیشه امام خمینی(س) و جایگاه آن در اندیشه سیاسی اسلام و دنیا معاصر و سایر مسائل مرتبط با اندیشه سیاسی در جهان اسلام بویژه دوران معاصر.

نمونه‌هایی از عنوانین قابل انتخاب:

- مقاومت اساسی اندیشه سیاسی امام خمینی(س)
- موضوعات متنوع اندیشه سیاسی امام خمینی(س)
- بحث‌های تطبیقی اندیشه امام خمینی(س) با اندیشمندان جهان اسلام
- بحث‌های تطبیقی اندیشه امام خمینی(س) با اندیشمندان غرب
- تأثیر اندیشه‌های سیاسی اسلامی بر آراء امام خمینی(س)
- تأثیر آراء امام خمینی(س) بر اندیشمندان معاصر
- تأثیر آراء امام خمینی(س) بر تحولات جهان معاصر و ...
- اندیشه‌های سیاسی اندیشمندان مسلمان معاصر
- سایر موضوعات اندیشه‌های سیاسی در جهان اسلام
- موضوعات سیاسی در اندیشه و سیره پیامبر اسلام(ص)، ائمه اطهار(ع) و متکران مسلمان و ...

منابع دروس رشته اندیشه سیاسی در اسلام

۱- منابع درس شناخت اندیشه‌های سیاسی

منابع اصلی: ۱- فہم نظریه‌های سیاسی توماس اسپریگنر. ۲- فلسفه سیاست، اسوالد اشپنگلر. ۳- فلسفه سیاسی چیست، لئو اشتراوس. ۴- فلسفه سیاسی، کوئینتن. ۵- فکر سیاسی، گلن تیندر

منابع فرعی:

۱- Encyclopedia of the social science

۲- Encyclopedia of philosophy

۳- Ideology and utopia, K.Mannheim

۴- احصاء العلوم، فارابی، ۵- جامع العلوم، فخر رازی و ...

۲- منابع درس شناخت نظری اندیشه سیاسی غرب

منابع اصلی:

۱- ComPanion to Political Philosophy, Philip Pettit.

۲- The Philosophic Roots of Modern Ideology, Ingersoll, David E. and Richard K. Matthews.

۳- Discourse on The Origin of Inequality, J.J. Rousseau.

۴- حقوق طبیعی و تاریخ، لئو اشتراوس، ۵- فلسفه روشنگری، ارنست کاسیرر و ...

منابع فرعی: ۱- فلسفه روشنگری، گلدمان، ۲- لیبرالیسم، آر بلستر، ۳- تاریخ فلسفه کاپلستون، ۴- تاریخ فلسفه سیاسی غرب، عبدالرحمن عالم. ۵- آثار بزرگ سیاسی، ژان راک شوالیه. ۶- آثار نیچه، شو پنهاور، هاینریخ، هابرمان، فوکور و ...

۳- منابع درس اندیشه‌های سیاسی در ایران قبل از اسلام و شرق باستان

منابع اصلی: ۱- اوستا، ۲- کلپله و دمنه، ۳- شاهنامه فردوسی، ۴- نامه تسر ۵- کارنامه اردشیر بابکان (ترجمه وشی)، ۶- شهر زیبای افلاطون و شاهی آرمانی در ایران، نفع الله مجتبانی، ۷- خدمات متقابل ایران و اسلام رتضی مطهری، ۸- زرتشت، مزدیستا و حکومت، جلال الدین آشتیانی، ۹- مانی و تعلیمات او، وین گری، ۱۰- عقاید مزدک، سیدعلی مهدی نقی، ۱۱- کنفوسیوس، کارل یاسپرس، ۱۲- اندیشه سیاسی چین باستان عبدالرحمن عالم، ۱۳- ادیان و مکتبهای فلسفی هند، شایگان.

منابع فرعی: ۱- اندیشه‌های فلسفی ایرانی، ابوالقاسم پرتو ۲- تأثیر جهان‌بینی ایرانی بر افلاطون، استه پانوسی، ۳- کارنامه شاهان، کریستین آندرسن ۴- تاریخ جامع ادیان، جان ناس، ۵- راه کنفوسیوس، لی فوجن ۶- a History of Chinese Political Thought, Kung-Chvan.

7- The Political Theory of Ancient India, J.Spellman.

۴- منابع درس مباحث نقلی اندیشه سیاسی در اسلام

منابع اصلی: ۱- قران کریم (آیات سیاسی)، ۲- مدینة البلاغه ۳- نهج الفصاحه، ۴- نهج البلاغه، ۵- صحیح مسند، ۶- مسند موسی بن جعفر(ع)، ۷- کتب اربعه شیعه (کافی، تهذیب، استبصار، من لا يضره النفع - صحاح متّه (اہل سنت) ۹- وانی نیض کاشانی، ۱۰- سیره ابن هشام ۱۱- الحیاء، حکیمی و ... ۱۲- محجة البيضاء نیض کاشانی، ۱۳- تفاسیر قران کریم (المیزان، منهج الصادقین، کشاف و ...)، ۱۴- شیخ نهج البلاغه (ابن ابی الحدید معتلی و ...)، ۱۵- وسائل الشیعه، ۱۶- بحار الانوار، ۱۷- احتجاج طبرسی، ۱۸- اصول کانی ملاصدرا.

منابع فرعی: ۱- سیری در سیره نبوی، سرتضی مطهری، ۲- سیره نبوی، دلشاد تهرانی، ۳- آثار شریف الترشی، ۴- محمد خاتم پامبران جمعی از نویسندگان، ۵- حکمت اصول سیاسی اسلام، محمد جعفری، ۶- درس‌هایی از نهج البلاغه، آیت الله منتظری و ...

۶- منابع درس مباحث عقلی اندیشه سیاسی در اسلام

منابع اصلی: ۱- فصل المقال، ابن رشد ۲- تجرید الاعتقاد، الحلاق ناصری، خواجه نصیر الدین طوسی، ۳- احد العلوم، التنبیه علی السیل السعاده، الفصوص و...، فارابی ۴- شنا و اشارات بوعلی سینا ۵- اسفار، قسمت دیر عقل و عرفان، الشواهد الربوبیة و...، ملاصدرا شیرازی ۶- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح ا... صفا، سیری در مبانی نظری اندیشه سیاسی، اسدالله بیات، ۷- مبانی نظری اندیشه سیاسی در اسلام، عمید زنجانی

منابع فرعی: ۱- جمهور، رساله مهمانی افلاطون، ۲- سیاست، اخلاق نیکو ماخوس، ارسسطو، ۳- تهذیب الاخلاق و سایر آثار، ابن مسکویه رازی، ۴- شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی، ۵- شرح موافق، ۶- آثار کلامی شیخ منب سید مرتضی، شیخ طوسی، ۷- علم و دین، باربور، ۸- فلسفه در بحران، داوری و...

۷- منابع درس اندیشه سیاسی در اسلام(الف)

منابع اصلی: ۱- مکاتیب الرسول، احمدی میانجی، ۲- الوثق السیاسیة، محمد حمیدالله ۳- اولين قانون اساسی مکتوب جهان، محمد حمید الله ۴- صلح امام حسن(ع)، آل یاسین ۵- اهل الیت، صدر ع- فدک، صدر ۷- الادب الكبير والادب الصغير، ابن مقفع ۸- احکام السلطانیه، ابن طقطقی ۹- تاریخ معترزله، جعفری لنگرودی ۱۰- تاریخ اندیشه های سیاسی در اسلام و ایران، عسکر حقوقی ۱۱- زمینه های تنکر سیاسی در قلمرو تشیع و تسنن، محمد مسجد جامعی و...

منابع فرعی: ۱- آثار مربوط به سیره پامبر(س) و اهل بیت(ع)، ۲- آثار مرتضی العاملی (در مورد حیات سیاسی ائمه شیعه)، ۳- آثار باقر شریف انتریشی (در مورد زندگانی سیاسی ائمه شیعه)، ۴- آثار کلامی اشاعره، معترزله و شیعه و...

ناسیونالیستی عرب، طاهر اسماعیل ع. سیاست در فلسفه اسلامی، فوزی نجار ۷- آثار اقبال لاموری، علی شریعتی، علامه طباطبائی، مطهری، بهشتی، بازرگان و ...

۱۰- منابع درس تبیین اندیشه‌های سیاسی

منابع اصلی:

1- Search For a Naturalistic World View. Anber Shimony.

2- Between Facts and Norms jurgen Habermas.

3- Political Philosophy Leo Straus.

۴- فلسفه علوم اجتماعی، آلن راین.

منابع فرعی: ۱- تبیین در علوم اجتماع، دانیل لیتل ۲- فرهنگ و سیاست، برتران بیدیع ۳- جامعه، فرهنگ ادبیات، نویسنده‌گلدن ۴- حلقة انتقادی، دیوید کوربتس ۵- آثار دیکرت، دیلتای، وبر، هابرماس، گادامر، فوكو و ...

۱۱- منابع درس مبانی فکری جنبش‌های سیاسی در جهان اسلام:

منابع اصلی: ۱- پیش‌گامان مسلمان تجدیدگرایی در عصر جدید، احمد امین ۲- جنبش‌های اسلامی در جبهه غرب، هرایرد کمجیان ۳- رسالتنا، سید محمد باقر صدر ۴- جوان مسلمان و تجدد، سید حسین نصر

۵- Islam and Modernism Mortin

6- Traditional islam in the Modern World, Nasr.

منابع فرعی: ۱- گرایش‌های سیاسی در جهان عرب، مجید خدوری ۲- اخوان المسلمين، موسى الحسيني.

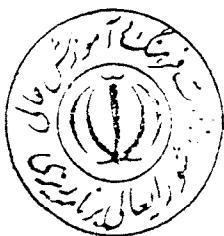
3- Arab Thought in Liberal Age, Alber Tourani, ...

۸- منابع درس اندیشه سیاسی در اسلام (ب)

منابع اصلی: متوسط اصلی شامل: ۱- آراء اهل العدین الفاضل، سیاست مدنیه و... ابونصر فارابی، ۲- تجارب الام تهذیب الاخلاق، مسکویه رازی، ۳- السعادة والسعادة، الاعلام بمنابع الاسلام ، ابوالحسن عامری ۴- رسائل اخوان الصفا ۵- اخلاق ناصری، خواجه نصیر الدین طوسی ۶- آثار شیخ اشراق، ۷- مقدمه ابن خلدون ۸- الاحک السلطانیه، ماوردي ۹- السياسة الشرعیه، ابن تیمیه ۱۰- سلوک الملوك، فضل الله روز بهان خنجری ۱۱- اخلاق جلالی، جلال الدین ذوانی ۱۲- سیاستنامه، خواجه نظام الملک ۱۳- شاهنامه، فردوسی ۱۴- عوائد الایام، نراقی ۱۵- نصیحة الملوك غزالی ۱۶- درة الناج، قطب الدین شیرازی، ۱۷- جواهر الكلام، نجفی

18- Political Thought in Medieval Islam, Rosenthal.

منابع فرعی: ۱- درآمدی فلسفی بر تاریخ اندیشه سیاسی در ایران، سید جواد طباطبائی، ۲- زوال اندیشه سیاسی در ایران، سید جواد طباطبائی، ۳- خواجه نظام الملک، سید جواد طباطبائی، ۴- فلسفه مدنی فارابی، رذ داوری، ۵- فلسفه سیاسی فارابی، کرمانی، ۶- تاریخ فلسفه اسلامی، هنری کربن، ۷- تاریخ فلسفه در جهان اسلام فاخری و خلیل الجر، ۸- فقه سیاسی (جلد ۲)، عبید زنجانی، ۹- سیری در فلسفه سیاسی اسلام، ماج فخری، ۱۰- تاریخ فلسفه در جهان اسلام، م.م. شریف و ... ۱۱- فلسفه در ایران باستان و مبانی احکمة الاشراف، محمد کاظم ۱۲- فلاسفه شیعه، عبدالله نعمه

۹- منابع درس اندیشه سیاسی در اسلام (معاصر)

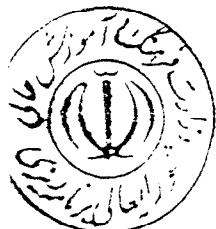
منابع اصلی: ۱- آثار سید جمال الدین اسد آبادی، ۲- رسائل مشروطیت، زرگری نژاد، ۳- تنبیه الامة و تنزیه العلماء نائینی، ۴- ضایع الاستبداد، کوکبی، ۵- تئوری سیاسی اسلام، مودودی، ۶- الاسلام يقود الاحیاء، سید محمد باقر صدر ۷- المدرسة الاسلامیه، سید محمد باقر صدر ۸- المدرسة القرانیه، سید محمد باقر صدر ۹- دراسات ولاية الفقیه، آیت الله منتظری ۱۰- حکمت و حکومت، مهدی حائری ۱۱- قانون اساسی مشروطیت و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

منابع فرعی: ۱- اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، عنایت ۲- سیری در اندیشه سیاسی عرب، عنایت ۳- گرایشیهای سیاسی در جهان عرب، مجید خدوری ۴- روشنگران عرب و غرب هاشم شرابی ۵-

۱۲- منابع درس فلسفه سیاسی انقلاب:

منابع اصلی: ۱- خرد و انقلاب، مارکوزه ۲- انقلاب، هانا آرنت ۳- خشونت، هانا آرنت ۴- نامه هنتم، انلاطون سیاست، ارسسطو ۶- آثار ژان ژاک روسو (قرارداد اجتماعی، امیل، منشاء عدم برابری، علوم و هنرها) ۷- انقلاب اصلاح، مارکوزه- کارل پپر، ۸- جامعه باز و دشمنانش، کارل پپر ۹- الاسلام يقود الحياة و رسالتنا، بحث الاسلامیه و مواضع الاخری، المدرسة القراءیة، المحتة، سید محمد باقر صدر ۱۰- صحیفه نور، ولایت فقیه، کتب الیع، وصیت نامه سیاسی - الهی، امام خمینی(س) ۱۱- الاسلام بنظره عصریه، محمدجواد مغتبی ۱۲- رس مشروطیت، زرگری نژاد. ۱۳- تنبیه الامة و تنزیه الملة، علامه نائینی، ۱۴- السياسة الشرعیة، ابن تیمیه ۱۵- نقاش، زمخشیری. ۱۶- عروة الوثقی، سید جمال الدین اسدآبادی و ...

منابع فرعی: ۱- تاریخ فلسفه سیاسی غرب، عبدالرحمان عالم ۲- بنیاد فلسفه سیاسی در غرب، حمید عنایت آثار بزرگ سیاسی، ژان ژاک شوالیه ۴- خداوندان اندیشه سیاسی، مایکل فاستر و ... ۵- اندیشه سیاسی در اسه معاصر، حمید عنایت ۶- پیرامون انقلاب اسلامی، پیرامون جمهوری اسلامی، تکامل اجتماعی انسان، قیام انقلاب مهدی، مرتضی مطهری ۷- تشیع علوی و صفی، تشیع سرخ، انتظار مکتب اعتراض، شیعه یک حتمام، ینش تاریخی شیعه، علی(ع) و ...، شریعتی ۸- آثار سید محمد حسینی بهشتی، علامه طباطبائی، آیت طالقانی و ...

۱۳- منابع درس خط مشی، آثار و اندیشه سیاسی امام خمینی(س)

منابع اصلی: ۱- کتاب الیع، (جلد دوم)، امام خمینی(س)، ۲- کشف اسرار، امام خمینی(س)، ۳- وصیت سیاسی - الهی، امام خمینی(س)، ۴- مصباح البیان، امام خمینی(س)، ۵- صحیفه نور امام خمینی(س).

منابع فرعی: ۱- ولایت فقیه، امام خمینی(س)، ۲- چهل حدیث، امام خمینی(س)، ۳- رسایل امام خمینی ۴- تحریر الرسیله امام خمینی(س)، ۵- شرح حدیث جنود عزل و جهاد، امام خمینی(س)، ۶- مجموعه‌های مت دفتر نشر آثار امام(س)

۱۴- منابع درس سمینار موضوعی اندیشه‌های سیاسی در اسلام

منابع بر اساس موضوعات انتخابی با نظر استاد و دانشجو تعیین می‌گردد.

۱۵- منابع درس گرایش‌های جدید در اندیشه سیاسی غرب

منابع اصلی: ۱- حلته وین، ادیب سلطانی، ۲- پوزیتیویسم منطقی، خرم‌شاهی، ۳- لیبرالیسم و دموکراسی، نوربر تربیت، ۴- مدل‌های دموکراسی، دیوید هلد، ۵- مقدمه‌ای بر ایدئولوژیهای سیاسی معاصر، یان مکنزی، ۶- پسانجده‌گرایی، علیرضا بهشتی،

۷- Feminist Social Thought

۸- Green Poletical Thouht

منابع فرعی: ۱- مکاتب سیاسی معاصر، حسینعلی نوروزی، ۲- تاریخ اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، حسین بشیریه، ۳- نقد عقل مدرن (۱) و (۲)، رامین جهانکلو، ۴- انسان تک ساختی، هربرت مارکوزه، ۵- پررگن هابراس، رابرт هولاب، ۶- میشل فوكو، هیوبرت درفوس، ۷- آثار هابرمان، هایدگر، گادامر، فوکو، آدرنو، هورکهایمر؛ ...

